

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Konrad Miłoszewski

DUS-II.055.2.2023.KF
Warszawa, dnia 28 kwietnia 2023 r.

Szanowny Panie Przewodniczący,
działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) w związku z Pana petycją w sprawie podwyższenia dodatku pielęgnacyjnego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Dodatek pielęgnacyjny jest to świadczenie finansowane ze środków zgromadzonych w funduszu rentowym, o czym stanowi art. 55 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.), ponieważ przedmiotem ochrony objętej ubezpieczeniem rentowym, wyodrębnionym w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest nie tylko ryzyko niezdolności do pracy, ale również ryzyko ograniczonej zdolności do samodzielnego funkcjonowania, związane z wiekiem.

Dlatego też - zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.) - dodatek ten przysługuje osobie pobierającej rentę, która została uznana przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 rok życia. Zatem każdy emeryt i rencista ma prawo oczekiwać, że z racji niezdolności do samodzielnej egzystencji lub ukończenia 75 lat otrzyma dodatkowe świadczenie, które w szczególności dla osób pobierających najniższe emerytury i renty - często jest istotną pomocą materialną.

Zgodnie z art. 75 ust. 3 ww. ustawy kwotę tego dodatku podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent od miesiąca, w którym dokonywana jest waloryzacja. Celem waloryzacji jest zachowanie co najmniej realnej wartości świadczeń. 1 marca każdego roku ma zatem miejsce zmiana wysokości dodatku. Od 1 marca 2023 r. po waloryzacji dodatek pielęgnacyjny wynosi 294,39 zł.

Dodatek pielęgnacyjny stanowi jedną z wielu form pomocy ze strony państwa w przynajmniej minimalnym pokryciu kosztów, które wynikają z konieczności zwiększonej opieki oraz pomocy osób trzecich w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,

a często także w zwykłych czynnościach dnia codziennego osoby uznanej za niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Należy podkreślić, że polski system ubezpieczeń społecznych - jak większość systemów podstawowych na świecie - jest związany ze składką. Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe są finansowane z własnych środków przez osoby ubezpieczone (pracowników) oraz płatników składek (pracodawców), a podstawą ich wymiaru jest przychód osoby fizycznej (wynagrodzenie).

Nie negując, że państwo ma szczególne zobowiązania wobec tych obywateli, którzy nie mogą sami zaspokoić swoich potrzeb na poziomie uznanym za niezbędny, nie należy zapominać, że reforma systemu emerytalnego miała na celu ściśle uzależnienie wysokości przyszłego świadczenia od indywidualnego przebiegu ubezpieczenia konkretnej osoby. Wsparcie tych osób nie może być więc finansowane ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. z funduszu tworzonego ze składek osób pracujących i pracodawców. System ubezpieczeń społecznych nie powinien bowiem pełnić funkcji socjalnych i opiekuńczych, które obecnie są realizowane przez odrębny system zabezpieczenia społecznego.

Realizacja prawa obywatela do zabezpieczenia społecznego następuje również przez system świadczeń rodzinnych oraz pomocy społecznej. To w systemie pomocy społecznej, jak również w systemie świadczeń rodzinnych i świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych – a nie w systemie ubezpieczeń społecznych – są obecnie zawarte rozwiązania zapewniające osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej nie tylko niezbędne środki finansowe, ale też inne formy pomocy i wsparcia.

Należy mieć również na uwadze, że - zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - państwo gwarantuje wypłacalność świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Jest to o tyle istotne, że wpływy ze składek nadal nie pokrywają wypłaty świadczeń z FUS. Fundusz ten korzysta zatem z corocznych dotacji budżetowych. Możliwości angażowania się budżetu państwa w funkcjonowanie FUS są jednak ograniczone sytuacją finansów publicznych.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie informujemy, że Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej nie prowadzi prac zmierzających do zmiany obowiązujących w omawianym zakresie rozwiązań prawnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku,
Konrad Miłoszewski
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/